

K23U 0412

Reg. No. :

Name :

**VI Semester B.A. Degree (CBCSS – OBE – Regular/Supplementary/
Improvement) Examination, April 2023
(2019 and 2020 Admissions)
CORE COURSE IN SANSKRIT
6B14SKT : Sankhya and Yoga**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 40

सूचना : सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषयैव समाधेयाः । देवनागरीलिपिरुपयोक्तव्या ।

- I. वाक्येन वाक्याभ्यां वा षण्णामुत्तरं लिखत । (6×1=6)
- 1) सांख्यशब्दस्य कः अर्थः ?
 - 2) पुरुषप्रकृत्योः संयोगः कथम् ?
 - 3) बुद्धेः सात्त्विकरूपाणि कानि ?
 - 4) योगसूत्राणां कर्ता कः ?
 - 5) वृत्तिसारूप्यमतिरत्र इति सूत्रे इतरत्र इति शब्देन कोऽर्थः विवक्षितः ?
 - 6) अस्मिता नाम का ?
- II. a) त्रयाणां लघुटिप्पणीर्लिखत । (3×2=6)
- 7) तद्विपरीतः श्रेयान् व्यक्ताव्यक्तज्ञविज्ञानात् ।
 - 8) अन्योन्याभिभवाश्रयजननमिधुनवत्तयश्च गुणाः ।
 - 9) बुद्धीन्द्रियाणि कर्मेन्द्रियाणि च कानीति लिखत ।
 - 10) तस्य भेदास्तु पञ्चाशत् - स्पष्टयत ।
- b) त्रयाणां लघुटिप्पणीर्लिखत । (3×2=6)
- 11) तदा द्रष्टुः स्वरूपेऽवस्थानम् - सूत्रं व्याख्यात ।
 - 12) ईश्वरप्रणिधानाद्वा इति सूत्रं व्याख्यात ।
 - 13) रागः ।
 - 14) यमाः के इति लिखत ।

P.T.O.

K23U 0412

- III. a) द्वयोः लघूपन्यासं रचयत । (2×3=6)
- 15) साङ्ख्यसम्मतानि प्रमाणानि विशदयत ।
 - 16) साङ्ख्यकारिकादिशा सृष्टिक्रमं विशदयत ।
 - 17) करणानां त्रयोदशविधत्वं विशदयत ।
- b) द्वयोः लघूपन्यासं रचयत । (2×3=6)
- 18) प्रमाणादिवृत्तिः यथाग्रन्थं विशदयत ।
 - 19) व्याध्यादीन् चित्तविक्षेपान् प्रदर्श्य तत्प्रतिषेधोपायान् विशदयत ।
 - 20) यथाग्रन्थं सम्प्राज्ञातासम्प्रज्ञातसमाध्योः भेदं प्रदर्शयत ।
- IV. द्वे उपन्यस्यत । (2×5=10)
- 21) साङ्ख्यदर्शनानुसारं पुरुषस्वरूपम् उपपादयत ।
अथवा
साङ्ख्यकारिकादिशा कैवल्यं विशदयत ।
 - 22) ईश्वरस्वरूपं यथाग्रन्थं विशदयत ।
अथवा
अविद्यादीन् क्लेशान् योगसूत्रदिशा विशदमुपपादयत ।